

การขนส่งทางทะเล

เอกสารเพื่อการส่งออก (EXPORT DOCUMENT)

วัตถุประสงค์ใหญ่ของเอกสารเพื่อการส่งออก เพียงจัดให้มีรายละเอียดที่สมบูรณ์ของสินค้า เพื่อการผ่านขั้นตอนศุลกากรได้ถูกต้องรวดเร็ว นอกจากนี้เอกสารยังทำหน้าที่ในการขนส่ง การชำระเงินและวิธีการทางเครดิต การประกันภัย และการเรียกร้องค่าเสียหายของสินค้าอีกด้วย

ในครั้งนี้จะแนะนำถึงเอกสารซึ่งใช้กับการขนส่งทางทะเล ที่ผู้ส่งออกควรทราบตามลำดับ ดังนี้

1. BILL OF EXCHANGE (ตั๋วและเงินหรือตราฟัท)

เป็นตราสารที่ผู้รับประโยชน์ (ผู้ส่งออก) เป็นผู้ส่งขายตั๋วแลกเงินคือตราสารที่เปลี่ยนมือได้ชนิดหนึ่ง มีคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรโดยปราศจากเงื่อนไข ออกโดยบุคคลหนึ่ง เรียกว่าผู้สั่งจ่าย (DRAWEE) จ่ายเงินให้บุคคลที่สามเมื่อครบกำหนดเวลาเป็นจำนวนเงินที่แน่นอน หรือจ่ายตามคำสั่งของบุคคลที่สามนั้น

2. EXPORT LICENCE (ใบอนุญาตส่งออก)

ตามปกติแล้วสินค้าที่ต้องขอใบอนุญาตส่งออกมักจะเป็นสินค้าจำพวกวัตถุระเบิด เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีการขาดแคลน สินค้าที่ใช้ทางการทหาร หรือในบางครั้งการกำหนดให้มีการขอใบอนุญาตส่งออกถ้าเป็นผลมาจากนโยบายการเมืองระหว่างประเทศ เช่น การลงโทษทางเศรษฐกิจต่อประเทศใดประเทศหนึ่ง เป็นต้น

3. CERTIFICATE OF ORIGIN (C/O) (ใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า)

วัตถุประสงค์หลักของเอกสารนี้คือ การเรียกร้องสิทธิพิเศษทางภาษีสินค้าในประเทศที่นำเข้าหมายถึงการส่งออกสินค้าจากประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งประเทศไทย ไปยังประเทศที่ให้สิทธิพิเศษทางศุลกากรหรือเรียกว่า จี.เอส.พี (GSP) นั้น

เอกสารนี้ จะเป็นเครื่องแสดงถึงแหล่งกำเนิดสินค้าของประเทศผู้ส่งออกเพื่อให้ประเทศนำเข้ายอมรับและให้สิทธิพิเศษดังกล่าว

นอกจากนี้ใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้านี้จะใช้สำหรับการพิสูจน์ด้วยว่าสินค้านั้นไม่ขัดต่อกฎเกณฑ์การนำเข้าของประเทศนั้น ๆ ด้วย

ฉะนั้นการออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า หรือ c/o จะสามารถกระทำได้ 2 ลักษณะคือ

3.1 การรับรองเพื่อใช้สิทธิพิเศษทางศุลกากร จะต้องรับรองโดยส่วนราชการผู้รับผิดชอบในเอกสารนี้ คือ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

3.2 การรับรองเพื่อการค้าขายทั่วไปหรือเมื่อลูกค้าต้องการ สามารถออกใบรับรองได้โดยสภาหอการค้าเพื่อรับรองต้นกำเนิดของสินค้านั้น

4. CERTIFICATE OF VALUE (ใบรับรองมูลค่าสินค้า)

บางครั้งมูลค่าสินค้าที่แสดงในใบกำกับสินค้า (INVOICE) อาจต้องได้รับการยืนยัน โดยใบรับรองมูลค่าสินค้า ซึ่งต้องมีลายเซ็นของผู้ส่งออกกำกับอยู่ด้วย โดยระบุความจริงทางราคาอย่างชัดเจน หรือไม่ทำให้เข้าใจเป็นอย่างอื่น ระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขายได้เลย ในเรื่องราคาซื้อซึ่งการระบุเช่นนี้จะปรากฏใน Consular Invoice เช่นเดียวกัน

5. CERTIFICATE OF WEIGHT (ใบรับรองน้ำหนักของสินค้า)

เป็นเอกสารแสดงน้ำหนักของสินค้าทั้งจำนวน อาจจะถูกออกโดยบริษัทหรือ สำนักงาน ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าหรือส่วนราชการ ใบรับรองนี้อาจระบุโดยผู้ส่งออกได้ เว้นแต่เลตเตอร์ออฟฟิศ

เครดิตจะระบุเป็นอย่างอื่น

ใบรับรองแสดงน้ำหนักของสินค้า ต้องรับรองน้ำหนักของสินค้าตามที่ระบุในใบกำกับสินค้าและจะต้องไม่ขัดกับเอกสารอื่น ๆ ตามที่เลตเตอร์ออฟฟิศระบุไว้

6. CERTIFICATE OF INSPECTION (ใบรับรองการตรวจสอบ)

ผู้ซื้อบางรายต้องการใบรับรองการตรวจสอบ เพื่อแน่ใจว่าสินค้าที่สั่งซื้อนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผู้ส่งออกต้องจัดการเรื่องเหล่านี้ให้ลูกค้าของตนเอง

7. CERTIFICATE OF HEALTH หนังสือรับรองคุณภาพและอนามัย

การส่งออกสินค้าประเภทอาหารและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ประเทศผู้ซื้อสินค้าส่วนใหญ่จะมีข้อกำหนดที่เข้มงวดเกี่ยวกับสิ่งปนเปื้อนทั้งทางเคมีและทางจุลชีวะ ตลอดจนซากสัตว์สิ่งสกปรกและสารพิษต่าง ๆ ทั้งนี้จะมีการตรวจวิเคราะห์อยู่เป็นประจำ สินค้าซึ่งมีการปริมาณสิ่งเจือปนดังกล่าวสูงกว่ากำหนดอาจถูกกักหรือห้ามเข้า ดังนั้น การส่งออกสินค้าอาหารและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรจึงต้องมีหนังสือคุณภาพและอนามัยแสดงให้ทราบถึงความปลอดภัยในการบริโภคไปด้วย จึงจะอนุญาตให้นำเข้า

การส่งออกสินค้าของไทยที่ต้องมีใบรับรองคุณภาพ จึงมีหน่วยงานของรัฐที่ให้ บริการตรวจสอบคุณภาพหลายหน่วยงานด้วยกัน อาทิ-

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานที่การตรวจสอบคุณภาพและออกหนังสือรับรองให้แก่ผู้ส่งออกมาและเป็นที่ยอมรับทั่วไป การขอรับรองหนังสือรับรองประเภทต่าง ๆ ต้องยื่นคำร้องแจ้งความจำนงขอรับหนังสือรับรองคุณภาพอาหารเพื่อส่งไปยังประเทศผู้ซื้อใดพร้อมส่งตัวอย่างสินค้าที่ผลิตเพื่อวิเคราะห์ด้วย เจ้าหน้าที่จะพิจารณาตามมาตรฐานของประเทศที่ส่งไปก่อนที่จะออกหนังสือรับรองให้เช่นตัวอย่างต่อไปนี้

ใบรับรองคุณภาพมาตรฐานอาหาร : Analysis and Health Certificate

ใบรับรองปริมาณสารปรอท : Mercury Certificate

ใบรับรองอาหารสดแช่แข็งส่งไปยังประเทศฝรั่งเศส : Health Certificate Model

I

ใบรับรองอาหารกระป๋องส่งออกไปยังประเทศฝรั่งเศส : Health Certificate

Mode II

ใบรับรองคุณภาพอาหารแห้ง และ อื่น ๆ : Health Certificate Mode II

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นอีกหน่วยงานหนึ่งของทางราชการที่สามารถให้การรับรองคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร มีวัตถุประสงค์ให้บริการวิเคราะห์ตรวจสอบและออกใบรับรองคุณภาพอาหารและผลิตภัณฑ์ , เพื่อการส่งออกให้ได้มาตรฐานและคุณภาพตรงตามมาตรฐานของนานาชาติ และ เพื่อลดปัญหาการเกษตรของไทยอีกด้วย ผู้ผลิต หรือ ผู้ส่งออก สินค้าในกลุ่มอาหารและผลิตภัณฑ์ควรศึกษาข้อมูลได้ที่ กองเกษตรเคมี กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตัวอย่างเอกสาร “หนังสือรับรองคุณภาพอาหาร” ที่ออกให้หน่วยงานที่กล่าวมานี้

ใบรับรองการตรวจสอบอาหารปนเปื้อน : SANITARY CERTIFICATE

ใบรับรองผลการวิเคราะห์ทางเคมี : MYCOTOXIN CERTIFICATE

ใบรับรองการวิเคราะห์ปริมาณสารพิษ : ANALYSIS CERTIFICATE

ใบรับรองการตรวจปริมาณโลหะหนักฯ : HEAVY CERTIFICATE

ในปัจจุบันประเทศไทยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการออกใบรับรองคุณภาพของสินค้าอยู่หลายหน่วยงานด้วยกัน ควรจะพิจารณาความเหมาะสมล่วงหน้าจะเป็นวิธีที่ดีที่สุดสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

1. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
2. กองเกษตรเคมี กรมวิชาการเกษตร กระทรวงการเกษตรและสหกรณ์
3. กรมวิทยาศาสตร์การบริการ กระทรวงอุตสาหกรรม
4. มหาวิทยาลัยมหิดล
5. คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. สถาบันค้นคว้าและวิจัยผลิตภัณฑ์อาหาร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
7. สภาวิจัยฯ
8. OCEAN BILL OF LADING (B/L)(ใบตราส่งสินค้าทางทะเล)

เป็นเอกสารสำคัญที่สุด เมื่อมีการส่งสินค้าทางทะเล Bill of Lading เป็นใบรับรอง มอบสินค้าของบริษัทเรือที่ทำการส่งออก (ซึ่งจะอธิบายรายละเอียดต่อไป)

ใบตราส่งสินค้าทางทะเล เป็นเอกสารแสดงสิทธิในสินค้า และเป็นหลักฐาน
สัญญาของบริษัทเรือที่จะขนส่งสินค้าทางเรือ ของประเทศส่งออกไปยังท่าเรือปลายทาง
ใบตราส่งสินค้ามีหลายชนิดดังนี้ คือ

CLEAN B/L คือใบตราส่งสินค้าที่บริษัทเรือไม่ได้บันทึกแจ้งข้อบกพร่อง
ของสินค้า/ หรือ การบรรจุหีบห่อ

NON-NEGOTIABLE OR STRAIGHT B/L

เป็นใบตราส่งสินค้าที่ยินยอมให้มีการส่งมอบให้แก่ผู้รับสินค้า (
CONSIGNER) ที่ระบุไว้เท่านั้น จะโอนให้ผู้อื่นมารับไม่ได้

ORDER B/L

ใบตราส่งสินค้าที่ออก โดยมีการส่งมอบสินค้าตามคำสั่ง (ORDER) ปกติ
ตามคำสั่งของผู้ส่งสินค้าหรืออาจเป็นลอย ๆ ซึ่งต้องมีการสลักหลังโดยผู้ส่งสินค้าเพื่อเป็น
การโอนสิทธิในสินค้าให้กับผู้ทรง (HOLDER) หรือผู้ที่ได้รับการโอนสิทธิให้ โดย
จะจงการสลักหลังใบตราส่งสินค้ามาจนถึงแล้วเท่านั้น

ORDER “NOTIFY” B/L

เหมือนกับใบตราส่งสินค้าชนิด “ORDER” เพียงแต่เพิ่มข้อความในใบ
ตราส่งสินค้า ว่าเมื่อสินค้าถึงเมืองท่าปลายทางแล้ว ตัวแทนบริษัทเรือที่มีเมืองท่าปลายทาง
จะแจ้งให้กับผู้รับ

สินค้าทราบการแจ้งนี้ไม่ถือเป็นการโอนกรรมสิทธิ์ ในสินค้านั้นให้กับผู้รับแจ้ง เพียงเป็น
เรื่องแจ้งให้ทราบว่าสินค้ามาถึงแล้วเท่านั้น

เป็นตราสารแสดงสิทธิของผู้ทรงและเปลี่ยนมือได้ (NEGOTIABLE
INSTRUMENT) คือเป็นเอกสารแสดงสิทธิในสินค้าและ โอนสิทธิต่อ ๆ กัน ได้

BILL OF LADING นี้ยังแบ่งออกเป็น

“THROUGH” BILL OF LADING เป็นใบตราส่งออกในกรณีที่การขนส่งทั้งทางบกและ
ทางทะเล ซึ่งระบุงการขนส่งไว้ตลอดทาง ปกติผู้รับขนส่งคนแรกจะเป็นผู้ออกใบตราส่ง
ชนิดนี้

“RECEIVED FOR SHIPMENT” BILL OF LADING เป็นใบตราส่งสินค้าชนิดที่มี
ลักษณะเป็นเพียงสัญญาแสดงว่าได้รับการสินค้าไว้เพื่อจะทำการขนส่ง แต่ยังไม่เป็นที่
แน่นอนว่าสินค้าได้ขึ้นเรือลำที่ระบุไว้เป็นการเรียบร้อยแล้ว

“SHIPPED ON BOARD” BILL OF LADING เป็นใบตราส่งซึ่งแสดงว่าสินค้าได้ขึ้นเรือระวางเรือเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

“CHARTER PARTY” BILL OF LADING เป็นใบตราส่งที่ผู้รับขนได้เช่าเรือของผู้อื่นมารับทำการขนส่งสินค้าซึ่งระบุเงื่อนไขให้สัญญาขนส่งคิดแยกจากใบตราส่งชนิดอื่น

9. THE COMMERCIAL INVOICE (ใบกำกับสินค้าหรือบัญชีราคาสินค้า)

มีสาระสำคัญในใบกำกับสินค้า ควรตรวจสอบให้ถูกต้อง มีที่น่าสนใจอีกคือ

- สินค้าในใบกำกับสินค้า จะต้องไม่แสดงว่าเป็น “สินค้าที่ใช้แล้ว” (USED) “สินค้าที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขใหม่ ” (REBUILT) หรือ “ สินค้าที่เปลี่ยนมือ ” (SECONDHAND)

เว้นแต่เลตเตอร์ออฟเครดิตจะอนุญาตไว้โดยเฉพาะ

- ใบกำกับสินค้าจะต้องมีการประทับตรารับรองอย่างถูกต้องตามกฎหมายโดยสถานทูต หรือ กงสุลที่เกี่ยวข้อง ถ้าเลตเตอร์ออฟเครดิตระบุไว้

- เครื่องหมายและตัวเลขบนหีบห่อ (SHIPPED MARKS & NUMBERS) ในใบกำกับสินค้าจะเหมือนกับใบตราส่ง (BILL OF LADING) และ / หรือ เหมือนกับเอกสารการส่งสินค้าอื่น ๆ และ / หรือ เหมือนกับเครื่องหมายหีบห่อ และตัวเลขที่กำหนดไว้ในเลตเตอร์ออฟเครดิต

- ใบกำกับสินค้า จะต้องไม่รวมค่าใช้จ่ายพิเศษอื่น ๆ เช่น ค่านายหน้า

(COMMISSION)

ค่าเก็บรักษาสินค้า (STORE CHARGES) ค่าโทรเลข (CABLE CHARGES) ค่าธรรมเนียม ในการส่งสินค้าล่าช้ากว่าที่กำหนด (DEMURRAGE) เป็นต้น เว้นแต่เลตเตอร์ออฟเครดิตที่จะกำหนด

- ถ้ายังไม่มีการยื่นใบกำกับสินค้าชนิดชั่วคราว (PROVISIONAL INVOICE) ธนาคารจะไม่รับใบกำกับสินค้าชนิดชั่วคราว ยกเว้นแต่เลตเตอร์ออฟเครดิตที่กำหนดไว้

- ถ้าเลตเตอร์ออฟเครดิตอนุญาตให้มีการส่งสินค้าเป็นบางส่วน (PARTIAL SHIPMENTS) มูลค่าของสินค้าในกำกับสินค้าจะต้องได้สัดส่วนกับจำนวนสินค้าที่แบ่งส่งนั้น

10. CUSTOMS INVOICE (ใบกำกับสินค้าของศุลกากร)

ในทางประเทศจะกำหนดให้ใช้ใน CUSTOMS INVOICE โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในเครือจักรภพอังกฤษ และ ประเทศในแอฟริกาบางประเทศ

ลักษณะของใบ CUSTOMER INVOICE คือ ใบกำกับสินค้า (OFFICIAL INVOICE) ที่จะต้องเตรียมเป็นฟอร์มพิเศษ ออกโดยผู้มีอำนาจทางศุลกากรระบุราคาสิน

คำทางศุลกากรเพื่อสะดวกในการคำนวณภาษีปกติรายการสินค้า แต่ละชนิดจะแยกราคา
สินค้าระหว่างเรือและค่าเบี่ยงประกันออกจากกัน

ตัวอย่างประเทศที่ใช้ในใบกำกับสินค้าของศุลกากร หรือ CUSTOMER INVOICE นี้
ได้แก่แคนาดา, ฟิจิ, ซามัว, แชนเนี่ย , กานา ไนจีเรีย และ อิสราเอล

สำหรับ CANADA CUSTOMER INVOICE นั้นกรมศุลกากรแคนาดาได้มีการ
เปลี่ยนแปลงข้อกำหนดและแบบฟอร์มแบบใหม่โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม
2528 เป็นต้นมา กรมศุลกากรแคนาดาได้แจ้งรายละเอียดในการกรอกแบบฟอร์มใหม่นี้
สรุปสาระสำคัญดังนี้

1. การส่งสินค้าไปยังแคนาดา เพื่อการค้าทั้งหมดหากมีมูลค่าเท่ากัน หรือสูงกว่า 800
เหรียญแคนาดา (เดิมกำหนด 500 เหรียญแคนาดา) แล้วจะต้องส่งเอกสาร CANADA
CUSTOMER INVOICE ซึ่งระบุรายละเอียดตามแบบที่กรมศุลกากรกำหนดไว้
2. CUSTOMER INVOICE ของแคนาดาอาจจัดเตรียมได้ทั้งผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า
หรือตัวแทนจำหน่าย
3. รายละเอียดในใบ CUSTOMER INVOICE จะต้องระบุชื่อผู้ซื้อและผู้ขายสินค้าแยกราย
ละเอียดของราคาสินค้าออกจากค่าขนส่งค่าบรรจุหีบห่อ เพื่อส่งออกให้ชัดเจน

โดยปกติการใช้ CANADA CUSTOMER INVOICE

11. CONSULAR INVOICE (ใบกำกับสินค้าของกงสุล)

กฎเกณฑ์การนำเข้าของบางประเทศ กำหนดไว้จะต้องมีใบกำกับสินค้า ซึ่งรับรองโดย
สถานทูตของคนที่ตั้งอยู่ในประเทศของผู้ขาย เพื่อรับรองราคา

ดังนั้น จึงขอให้สถานทูตกงสุลเป็นผู้ออกใบกำกับราคา ซึ่งต้องเสียค่าธรรมเนียม
ให้สถานกงสุลตามระเบียบนั้น

สาระสำคัญที่ควรเป็นข้อสังเกตในแบบฟอร์มนี้ ได้แก่

1. แบบฟอร์มใบกำกับราคาสินค้าที่ออกจกสถานกงสุลต้องได้รับการประทับตราทาง
ราชการ และลงนาม โดยสถานกงสุลของประเทศที่นำเข้า เว้นแต่เลตเตอร์ออฟเครดิตจะ
อนุญาตให้ใบกำกับราคาสินค้านั้น ๆ ออกโดยสถานกงสุลของประเทศพันธมิตรอื่น ๆ
2. จะต้องกรอกข้อความที่ต้องการลงในช่องว่างที่กำหนดให้สมบูรณ์ ในบางประเทศ จะ
คิดค่าปรับสำหรับการละเว้นการเติมข้อความในแบบฟอร์มนั้นด้วย
3. ต้องไม่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อความใน CONSULAR FORMS ถ้าจำเป็นต้อง
เปลี่ยนแปลงจะต้องมีหนังสือของสถานกงสุลนั้นกำกับ หากไม่มีหนังสือกำกับ บาง
ประเทศอาจคิดว่าปรับได้

ตัวอย่างประเทศที่ใช้ใบกำกับสินค้าของกงสุล

เช่น ประเทศโบลิเวีย ซึ่งจะเรียกว่า OFFICIAL COMERCIAL INVOICE นอกจากนี้มี 4 ประเทศที่ใช้และต้องแปลเป็นภาษาสเปน ได้แก่ สาธารณรัฐโดมินิกัน ฮอนดูรัส , ปารากวัย และ ปานามา

(ซึ่งใช้ทั้งภาษาอังกฤษและสเปน) โดยปกติจะใช้สำเนา 3-5 ฉบับ

12. F.T. 1 (Foreign Transaction) แบบธุรกิจต่างประเทศ ธ.ต. 1

ธ.ต. 1 คือแบบพิมพ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ตาม พรบ. ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 เป็นรายงานการส่งออก ใช้สำหรับการส่งออกที่มีมูลค่าครั้งละเกินกว่า 500,000 บาท)

ซึ่งผู้ส่งออกเป็นผู้ยื่นประกอบใบขนสินค้าขาออกโดยจัดทำ 2 ฉบับ คือ 1.) ต้นฉบับ 2.)

สำเนา แบบพิมพ์ ธ.ต. 1 นี้ขอรับได้จากกรมศุลกากร และไม่ต้องมีการรับรองจากธนาคารพาณิชย์

13. CERTIFICATE OF FUMIGATION (ใบรับรองการรมยา)

สำหรับสินค้าทุกชนิดที่เป็นผลิตภัณฑ์จากพืช เพื่อเป็นการทายศัตรูพืชทุกชนิดนอกจากนั้น เป็นการทำลายเชื้อราต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างการขนส่งสินค้า ดังนั้นกรรมวิธีการรมควันจึงเป็นการป้องกันที่ต้นเหตุได้อย่างดี

14. CUSTOMS ENTRY FORM (ใบขนสินค้าที่ใช้ทางศุลกากรของแต่ละประเทศ)

ซึ่งจะมีใช้ทั้งการนำสินค้าเข้าและการส่งสินค้าออก โดยแต่ละประเทศจะกำหนดขึ้นใช้ตามความเหมาะสม เพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบพิธีการ ชำระภาษีอากร และการตรวจปล่อยสินค้า จากการอารักขาของศุลกากร ปัจจุบันใบขนส่งสินค้าของกรมศุลกากรของไทยได้ใช้แบบอย่างตามเอกสารกระทัดรัดและสะดวกต่อการเก็บรักษาอีกด้วย

15. PHYTOSANITARY CERTIFICATE (ใบรับรองการปลอดโรคและศัตรูของพืชทุกชนิด)

เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคพืชต่าง ๆ เอกสารชนิดนี้ออกโดยหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับการรับรองจากนานาชาติ สำหรับกรรมวิธีการปฏิบัตินั้นอาจใช้บริการ ศึกษาได้จากหัวข้อ การส่งออก สินค้าเกษตร

16. CERTIFICATE OF ANALYSIS (ใบวิเคราะห์สินค้า)

เป็นเอกสารแสดงการตรวจสอบสินค้าทางวิทยาศาสตร์ ให้ทราบถึงส่วนผสมต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสินค้าและให้การรับรองเป็นเอกสาร ถ้าเป็นอาหารที่บริโภคได้ก็จะวิเคราะห์ออกมาว่าไม่มีสิ่งเจือปนที่เป็นพิษตามหลักเกณฑ์สากล หรือมาตรฐานที่แต่ละประเทศกำหนด ถ้าเป็นเคมีภัณฑ์ก็แยกออกมาให้ทราบถึงส่วนผสมที่มีอยู่ เพื่อสะดวกแก่การนำสินค้านี้ดังกล่าวเข้าประเทศ

17. CERTIFICATE OF VACCINATION (ใบรับรองการฉีดวัคซีน)

ซึ่งใช้กับสิ่งมีชีวิตที่เป็นสินค้าทุกชนิด เพราะสิ่งมีชีวิตเหล่านั้นอาจเป็นพาหะนำโรคไปเผยแพร่ทุกประเทศจึงมีการเข้มงวดกวดขันป้องกัน การจะนำพาหรือส่งออกเป็นสินค้าจำเป็นต้องมีหนังสือรับรองการปลอดโรค ผู้ซื้อจึงจะสามารถนำเข้าประเทศได้

18. INSURANCE CERTIFICATE (ใบรับรองการประกันภัย)

การประกันภัยเป็นส่วนสำคัญของการค้าระหว่างประเทศ คือสินค้าได้รับการคุ้มครองความเสี่ยงจากภัยที่เกิดขึ้นจากการขนส่งสินค้าตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง หลักฐานเอกสารที่สำคัญก็คือ สัญญาประกันภัย ที่เรียกว่า กรมธรรม์ เป็นสัญญาที่ผู้รับประกันตกลงยินยอมประกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากภัยต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ โดยผู้เอาประกันจะจ่ายค่าเบี้ยประกันให้ผู้รับประกันตามอัตราที่ตกลงกัน สำหรับสัญญาประกันภัย หรือ กรมธรรม์ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. กรมธรรม์ที่กำหนดมูลค่าของสินค้าในการขนส่งแต่ละเที่ยว ตามมูลค่าสินค้าที่ตกลงซื้อขาย และคิดเพิ่มอีก 10% นั่นเอง สำหรับหลักฐานทางเอกสารที่ออกให้ก็คือ กรมธรรม์ประกันภัย (INSURANCE POLICY)
2. กรมธรรม์เปิด OPEN POLICY OR OPEN COVER หรือจัดให้มีกรมธรรม์ลอยที่เรียกว่า FLOATING INSURANCE หมายถึงการซื้อขายสินค้ารายใหญ่ ที่ต้องมีการส่งมอบกันหลายเที่ยว ย่อมไม่สะดวกในการแจ้งบริษัทประกันภัย ทุกครั้งที่ส่ง ไปจึงนิยมใช้แบบกรมธรรม์เปิดหรือกรมธรรม์ลอย และยังเป็น การประหยัดค่าธรรมเนียมพร้อมอากรแสตมป์อีกด้วย ที่สำคัญก็คือ ได้รับความคุ้มครองโดยอัตโนมัติสำหรับสินค้าที่ส่งไปทุกเที่ยวจนกว่าจะหมดตามสัญญา ดังนั้น สินค้าที่ส่งไปแต่ละเที่ยวบริษัทผู้รับประกันจึงออก หนังสือรับรองการประกันภัย INSURANCE CERTIFICATE แทนกรมธรรม์ให้เท่านั้น

ใบรับรองการประกันภัย (INSURANCE CERTIFICATE) เป็นเอกสารที่สำคัญในการนำเข้าตามกฎเกณฑ์ของบางประเทศที่ต้องแนบไปด้วย ในเงื่อนไขการซื้อขายของราคา ซี.ไอ.เอฟ. (CIF) เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา และบางประเทศในยุโรป เป็นต้น

19. PACKING LIST (ใบรายการบรรจุหีบห่อ)

เป็นเอกสารที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงการบรรจุสินค้าลงไปในบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในการขนส่งระหว่างประเทศ เพื่อสะดวกในการตรวจสอบสินค้าทั้งต้นทางและปลายทาง สำหรับสินค้าปกติเจ้าหน้าที่ศุลกากรจะใช้วิธีการสุ่มตรวจตามอัตราส่วนที่เหมาะสม โดยจะไม่ทำการตรวจสินค้าทั้งหมดด้วยการเปิดหีบห่อ ซึ่งอาจทำให้บรรจุภัณฑ์และสินค้าเกิดการเสียหายหรือสูญหายได้ ดังนั้น ใบรายการบรรจุหีบห่อควรรายละเอียดให้เพียงพอ

20. SANITARY CERTIFICATE (ใบรับรองการตรวจสอบอาหารที่เป็นของสดหรือแช่แข็ง)

ใบรับรองประเภทนี้จะออกให้แก่ผู้ส่งออก เพื่อรับรองว่าผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสัตว์ที่ส่งออก
ไปปลอดภัยและสิ่งปนเปื้อนที่จะเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อกำหนด
ตามมาตรฐานหรือข้อกำหนดที่ประเทศผู้ซื้อกำหนดด้วย สำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจออก
หนังสือรับรองประเภทนี้เป็นไปตามส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น สินค้าประเภทสัตว์น้ำจะออกใบ
รับรองโดย กรมประมง เป็นต้น

ข้อสรุปในการจัดทำเอกสาร-เพื่อการส่งออกควรจัดทำไว้เป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1. ใช้ในการผ่านพิธีการศุลกากรภายในประเทศ สำหรับสินค้าส่งออก ตาม
ระเบียบของกรมศุลกากรทุกประเภท

ชุดที่ 2. เป็นชุดที่ต้องจัดส่งไปให้ผู้รับสินค้าปลายทาง หรือผู้ซื้อนั่นเอง ควรทำและจัดหา
ให้ครบตามที่ผู้ซื้อต้องการ หรือ ถ้าเป็นการขายสินค้าโดยมี แอล.ซี. ต้องตรวจสอบให้
ครบถ้วนตามที่ L/C ได้กำหนดไว้ ซึ่งต้องลงรายละเอียดและหาข้อมูลตามเงื่อนไขโดย
ถูกต้องด้วย